

Gebelikte Ultrason Kullanımı

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

Ultrason taraması nedir?

Ultrason taraması, rahminizde gelişmekte olan fetüsü görüntülemenin kolay bir yoludur. Bu görüntü büyütülerek rahim, plasenta (eş), amniyon sıvısı (bebeğin etrafındaki su) ve bebeğin anatomisi detaylı bir şekilde incelenebilir.

Ultrason benim ve bebeğim için güvenli mi?

Gebelikte ultrason taramaları 30 yılı aşkın süredir yapılmaktadır ve bugüne kadar anne veya fetüs üzerinde bilinen bir risk tespit edilmemiştir. Ses dalgaları, küçük titreşimlere yol açarak ısı oluşturabilir. Ancak bu ısı çok düşük seviyede kalır ve hızla kaybolur. Yine de aynı bölgede uzun süreli taramalar yapılırsa bu ısının birikmesi mümkündür. Bu nedenle, ultrasonu gerçekleştiren uzmanın dikkatli olması önemlidir. Tüm ultrason cihazlarının, uluslararası güvenlik standartlarına uygun şekilde üretilmesi zorunludur.

Gebelikte neden ultrason taraması yapılır?

Ultrason taraması, gebelik takibinizin önemli bir parçasıdır. Geçmişte doktorlar ve ebeler yalnızca dışarıdan veya dahili muayeneler yaparak bilgi edinirdi. Ancak taramalar, bebeğin gelişimini “görmenin” tek yolu olduğu için çok daha fazla bilgi sağlar. Bazen fiziksel muayene, örneğin karnın gebelik haftasına göre çok büyük veya küçük görünmesi gibi, bir sorun olabileceğini düşündürebilir. Ultrason ise bebeğin büyümesi ve amniyon sıvısının miktarı hakkında daha kesin bilgi verir. Taramalar, gebeliğin farklı dönemlerinde çeşitli amaçlarla yapılır ve tarama sayısı bulunduğunuz sağlık merkezine veya olası sorunların varlığına göre değişebilir.

Bu taramalar sayesinde aşağıdaki bilgiler elde edilebilir:

Erken gebelik taramaları (10. haftaya kadar):

- Gebelik rahimde mi?
- Kaç bebek var?
- Eğer ikizse, hangi tür ikizler?
- Bebek canlı mı (kalp atışı var mı)?
- Tahmini doğum tarihi ne zaman? (Tarih belirleme taraması)

Gebelikte Ultrason Kullanımı

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

11-14. Hafta taraması:

- Bebeğin erken gelişimi normal görünüyor mu?
- Kaç bebek var?
- İkizse, hangi tür ikizler?
- Anomaliler var mı?
- Boyun bölgesinde fazla sıvı var mı? (Ense kalınlığı taraması)
- Tahmini doğum tarihi ne zaman?

Bu tarama sırasında kromozomal anomali risk değerlendirmesi (örneğin Down sendromu) yapılması seçeneği de sunulabilir. Daha fazla bilgi için doktorunuza veya ebenize danışabilirsiniz.

20. Hafta (2. Trimester/Anatomi) taraması:

- Doğum tarihi ne zaman? (Bu hafta yapılan tahmin, daha erken yapılanlardan daha az güvenilirdir.)
- Kaç bebek var?
- Bebek iyi büyüyor mu?
- Bebekle ilgili bir sorun şüphesi var mı? (Anatomi taraması)
- Plasenta rahimde nerede konumlanmış?
- Amniyon sıvısı miktarı normal mi?

Büyüme taramaları (3. Trimester/Son 3 Ay):

- Bebek iyi büyüyor mu?
- Amniyon sıvısı miktarı normal mi?
- Bebeğin pozisyonu nasıl?
- Daha önce fark edilmeyen sorunlar var mı?

Doppler (Kan Akışı) incelemesi:

Ultrason cihazı, plasenta veya belirli kan damarlarındaki kan akışını da inceleyebilir. Renkli Doppler kullanılarak damarlar, kan akışının yönüne göre kırmızı veya mavi renkte gösterilir. Kan akışı, kalp atışına benzeyen bir ses çıkarır. Bu inceleme, plasentanın ne kadar iyi çalıştığı ve fetüsün durumu hakkında önemli bilgiler sağlayabilir.

Gebelikte yapılan özel ve diğer ultrason taramaları:

Gebelikte Ultrason Kullanımı

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

Servikal uzunluk ölçümü

Bu inceleme, küçük bir probun vajina içine yerleştirilmesi (transvajinal) yoluyla yapılır ve rahim ağzının uzunluğunu ölçmeyi amaçlar. Eğer rahim ağzı kısa ise erken doğum riski tartışılacak ve olası önleyici tedbirler önerilecektir.

Anomali taraması ve fetal kalp incelemesi

Tarama sırasında şüpheli bir bulgu görülürse, sizi bir uzmana yönlendirebilirler. Eğer sorun spesifik bir bölge ile ilgiliyse (örneğin kalp), fetal kardiyolog gibi bir uzmanla görüşmeniz istenebilir. Sorun şüphesi olan bölgeyi daha ayrıntılı incelemek için tarama tekrarlanabilir. Ek testler önerilebilir ve bu testlerin sonuçlarının ne zaman alınacağı size bildirilir. Bekleme sürecinde endişelenirseniz, doktor veya ebeniz size destek alabileceğiniz birini önerebilir.

3 boyutlu taramalar

Birçok ultrason cihazı artık 3D görüntüler üretebilmektedir. Bu görüntüler, anomali şüphesi durumunda ek detaylar sağlamak için kullanılabilir. 3D taramanın gerekli olup olmadığına taramayı yapan uzman karar verir.

Gebelikte ultrason ile tarama yaptırmak zorunda mıyım?

Hayır, ultrason taraması sizin tercihinizdir. Ancak ultrason, fetüsü incelemenin tek yoludur ve sağlıklı bir gebelik takibi için önemli bilgiler sağlar. Çoğu doktor ve ebe, taramanın gebelik bakımının önemli bir parçası olduğunu düşünür. Bununla birlikte, taramanın amacı hakkında bilgi verilmesi, istenmeyen bilgilerle karşılaşmamanız için önemlidir. Ultrason mükemmel bir yöntem değildir; bazı sorunları kaçırabilir veya yanlış sınıflandırabilir. Bulguları doğrulamak için ek testler veya tekrar taramalar gerekebilir.

Ultrason taramaları, görüntüler ve bilgiler elde etmenin bir yoludur. Bu bilgiler, taramadan hemen sonra veya daha sonraki bir aşamada yorumlanabilir. Yorumlama süreci, bulunduğunuz klinik veya doktorun çalışma düzenine göre farklılık gösterebilir.

Keyif Amaçlı Taramalar:

Bebeğinizi görmek, olumlu bir deneyim olabilir. Ancak tıbbi taramanın amacı yalnızca görüntü sağlamak değil, olası sorunları tespit etmektir. Keyif amaçlı taramalar sunan birçok klinik mevcuttur. Ancak, bu taramalar sırasında bile beklenmedik sorunlar ortaya çıkabilir. Ayrıca,

Gebelikte Ultrason Kullanımı

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

keyif amaçlı taramalar tıbbi incelemeler kadar detaylı olmayabilir ve önemli bilgileri gözden kaçırabilir. Bu nedenle, iki tarama türü arasında önemli farklar olduğunu bilmek önemlidir.

Son güncelleme Eylül 2019